

1. Identificación da programación

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
36020064	Carlos Oroza	Pontevedra	2018/2019

Ciclo formativo

Código da familia profesional	Familia profesional	Código do ciclo formativo	Ciclo formativo	Grao	Réxime
HOT	Hostalaría e turismo	CSHOT03	Guía, información e asistencia turísticas	Ciclos formativos de grao superior	Réxime xeral-ordinario

Módulo profesional e unidades formativas de menor duración (*)

Código MP/UF	Nome	Curso	Sesións semanais	Horas anuais	Sesións anuais
MP0385	Servizos de información turística	2018/2019	4	70	70

(*) No caso de que o módulo profesional estea organizado en unidades formativas de menor duración

Profesorado responsable

Profesorado asignado ao módulo	MARÍA JOSÉ LORES BAENA,EVA MARÍA RODRÍGUEZ COCIÑA (Subst.)
Outro profesorado	EVA MARÍA RODRÍGUEZ COCIÑA

Estado: Pendente de supervisión inspector

2. Concreción do currículo en relación coa súa adecuación ás características do ámbito produtivo

Nos últimos anos produciuse unha importante perda de emprego practicamente en todos os sectores produtivos agás no sector servicios. Por outra parte Galicia ven de converterse nun importante destino turístico, sendo a cuarta comunidade con maior oferta de establecementos de aloxamento e restauración.

Tamén é destacable que o Camiño de Santiago acadou unha transcendencia internacional que fai que aumenten ano a ano os visitantes na nosa comunidade, salientando que a cidade de Pontevedra forma parte do Camiño portugués e conta cunha importante infraestrutura hosteleira.

Tendo en conta que o sector turístico galego é, o que máis contribúe ao PIB da nosa Comunidade, así como á creación de emprego, é evidente a necesidade de seguir formando profesionais de calidade que ocupen os postos que seguirá a demandar o mercado.

As ensinanzas do módulo centraránse nas nosas actividades máis representativas, experimentando alternativas baseadas nos nosos produtos/servicios turísticos, sen esquecer outros contidos de carácter internacional que favorezan a polivalencia do alumnado.

Por último, as demandas da poboación en relación as actividades turísticas para, así como o aumento de poboación procedente de diversas culturas, tamén son tidas en conta de xeito que o alumnado deberá sensibilizarse ao respecto e actuar responsablemente seguindo unhas normas específicas segundo os casos.

Tamén hai que mencionar as tarefas xerais que o alumnado deste ciclo, e concretamente neste módulo poderían desempeñar no sector produtivo como entre outras:

-Compilación e análise de información sobre os recursos e a oferta dos destinos turísticos antes da viaxe e no lugar onde se atope o servizo de información.

-Información e asesoramento a turistas en visitas e viaxes, e a visitantes ferias, congresistas, etc.

-Aplicación da calidade e as novas tecnoloxías ao sector produtivo.

-Desenvolvemento de actividades de aprendizaxe para a posterior toma de decisións.

A programación didáctica deste módulo daráselle a coñecer ao alumnado que se matricule nel polo procedemento descrito no apartado 10.1; terase presente que o período de matrícula extenderase ata o mes de outubro polo que esta información poderase ofrecer en varios tramos: un primeiro ao gran grupo na primeira semana do curso e outro a medida que a listaxe de alumnado sufra altas e baixas.

3. Relación de unidades didácticas que a integran, que contribuirán ao desenvolvemento do módulo profesional, xunto coa secuencia e o tempo asignado para o desenvolvemento de cada unha

U.D.	Título	Descrición	Duración (sesións)	Peso (%)
1	Servizos e entidades de información turística.	Nesta UD farase unha introducción ás oficinas de turismo según a lexislación, de cara a coñecer os servizos e entidades actuais, así como as relacións con outras entidades, estruturas organizativas e funcionais.	12	10
2	Xestión e procedemento da información turística.	Nesta UD analizaranse as fontes de información turística, internas e externas, e determinanse os procedementos para a xestión da información	20	30
3	Normas de calidade para servizos de información turística e acollida.	Nesta UD aprenderanse as normas de calidade, habilidades sociais, técnicas de comunicación, e resolución de queixas e reclamacións de cara ao cliente.	25	40
4	Promoción e difusión das oficinas de información turística.	Nesta UD determinaranse as estratexias de comunicación máis axeitadas según as tipoloxías de oficinas.	8	10
5	Novas tecnoloxías aplicadas ás oficinas de turismo	Nesta UD utilizaranse os soportes técnicos e informáticos máis adecuados para a xestión e o tratamento da información.	5	10

4. Por cada unidade didáctica

4.1.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
1	Servizos e entidades de información turística.	12

4.1.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Describe e caracteriza os sistemas de información turística, e discrimina os seus trazos específicos segundo as actividades turísticas e os territorios.	SI
RA2 - Define os tipos e as modalidades dos sistemas de información de turística, os seus fins específicos, e o perfil e as competencias profesionais do seu persoal.	SI
RA5 - Comunica os produtos e servizos dos sistemas de información, e difunde as tarefas realizados por eles.	NO

4.1.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.1 Recolléronse as características e as necesidades de información do turismo.
CA1.2 Identificáronse os tipos, os niveis e as categorías de información turística.
CA1.3 Identificouse a evolución das oficinas de información dentro da historia do turismo e a súa tendencia actual.
CA1.4 Realizáronse estudos comparativos das lexislacións turísticas, así como do papel e as funcións das oficinas na normativa europea, española e galega.
CA1.5 Analizouse a situación actual das oficinas en España e en Galicia, e comparouse co desenvolvemento experimentado en Europa.
CA1.6 Empregáronse as aplicacións informáticas para o deseño creativo e a presentación de información das oficinas nas comunidades autónomas a partir de datos reais.
CA1.7 Identificouse o conxunto de organismos públicos, privados e mixtos que desenvolvan tarefas de información e promoción turística, así como as súas fórmulas constitutivas.
CA2.1 Identificáronse os sistemas de información en función do seu ámbito de actuación.
CA2.2 Interpretáronse as funcións e as actividades de cada tipo de oficinas.
CA2.3 Desagregáronse os servizos desenvolvidos polas oficinas de turismo.
CA2.4 Esquematzáronse as estruturas organizativas dos servizos de información turística.
CA2.5 Describiuse a relación con outros axentes turísticos do destino e o modo de colaboración entre eles.
CA2.6 Recoñeceuse o persoal profesional da información turística, os seus postos de traballo, e as competencias e as funcións asociadas a cada posto.
CA5.1 Determináronse as estratexias de comunicación máis adecuadas en función da modalidade, a estrutura e o ámbito da oficina.
CA5.2 Identificáronse os instrumentos de comunicación máis adecuados para difundir os produtos e os servizos dos sistemas de información turística.

4.1.e) Contidos

Contidos
Características da información do turismo.

Contidos

Historia da información turística.

Oficinas de información turística: historia e evolución; normativa reguladora.

Estrutura da política sobre información turística en Europa, en España e en Galicia.

Organismos de información turística: organismos públicos; fórmulas de cooperación e asociacionismo.

Oficinas de información: clasificación e modalidades segundo a súa situación, o seu ámbito de actuación e a titularidade do ente de xestión.

Funcións básicas dunha oficina.

Catálogo de servizos das oficinas: planificación e organización.

As oficinas de turismo e o seu ámbito: relacións cos sectores e cos axentes implicados no proceso de información.

Perfil profesional do persoal informador turístico: competencias profesionais.

Ofimática e novas tecnoloxías da información aplicada ás oficinas de turismo.

Planificación estratéxica da comunicación.

4.2.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
2	Xestión e procedemento da información turística.	20

4.2.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA3 - Estrutura cada sistema de información turística e organiza os recursos necesarios.	SI
RA5 - Comunica os produtos e servizos dos sistemas de información, e difunde as tarefas realizados por eles.	NO

4.2.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA3.1 Familiarizouse cos modelos e coas estruturas organizativas dos sistemas de información turística.
CA3.2 Identifícanse os espazos dunha oficina de información turística en relación coas súas funcións.
CA3.3 Sinaláronse segundo a normativa os servizos de información turística, os puntos de información e o resto de sistemas.
CA3.4 Identifícanse as fontes de información necesarias para elaborar un fondo de documentación turística que responda ás necesidades formuladas.
CA3.5 Recoñécéronse as estruturas, as características e a tipoloxía dos sistemas de información de destinos.
CA3.6 Utilizáronse os soportes técnicos e informáticos máis adecuados para a xestión e o tratamento da información.
CA3.7 Empregáronse os medios de elaboración e os soportes de difusión da información turística máis apropiados e actuais.
CA3.8 Identifícanse as principais ferramentas de información desenvolvidas polas TIC.
CA3.9 Planificáronse os recursos humanos necesarios para atender a organización deseñada.
CA3.10 Aplícase o plan de calidade turística vixente en España e en Galicia á hora de organizar os sistemas de información turística.
CA5.1 Determináronse as estratexias de comunicación máis adecuadas en función da modalidade, a estrutura e o ámbito da oficina.
CA5.2 Identifícanse os instrumentos de comunicación máis adecuados para difundir os produtos e os servizos dos sistemas de información turística.

4.2.e) Contidos

Contidos
Áreas funcionais da oficina.
Asignación e distribución dos espazos e das áreas nos sistemas de información turística.
Software adecuado para o tratamento da información turística.
Distribución electrónica da información: ferramentas e soportes.
Redes de centros e servizos de información turística: páxinas web afíns a esta temática.
Ofimática e novas tecnoloxías da información aplicada ás oficinas de turismo.

4.3.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
3	Normas de calidade para servizos de información turística e acollida.	25

4.3.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA3 - Estrutura cada sistema de información turística e organiza os recursos necesarios.	NO
RA4 - Deseña o plan de atención ao público dun sistema de información turística adecuando o organigrama e o resto de recursos.	SI
RA5 - Comunica os produtos e servizos dos sistemas de información, e difunde as tarefas realizados por eles.	NO

4.3.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA3.7 Empregáronse os medios de elaboración e os soportes de difusión da información turística máis apropiados e actuais.
CA3.8 Identificáronse as principais ferramentas de información desenvolvidas polas TIC.
CA3.9 Planificáronse os recursos humanos necesarios para atender a organización deseñada.
CA4.1 Identificáronse os usuarios da oficina de información, e diferenciáronse as súas expectativas e as necesidades do servizo en función da súa natureza e da súa tipoloxía.
CA4.2 Analizouse a demanda real e potencial para formular o deseño de oferta de produtos e servizos de información que cumpran os estándares de calidade.
CA4.3 Descríbense as características do plan de atención ao público, e establecéronse unhas pautas básicas de atención diferenciada para cada caso (presencial, por teléfono, por correo electrónico, etc.).
CA4.4 Identificáronse os horarios máis axeitados para atender o servizo de información e para planificar os recursos humanos.
CA4.5 Executáronse as técnicas necesarias para poder solucionar queixas ou reclamacións que se poidan producir nos sistemas de información turística.
CA4.6 Obtivéronse as estatísticas e os informes necesarios para analizar o funcionamento dos sistemas de información turística.
CA4.7 Elaborouse un plan de mellora para corrixir as posibles desviacións detectadas.
CA5.1 Determináronse as estratexias de comunicación máis adecuadas en función da modalidade, a estrutura e o ámbito da oficina.
CA5.2 Identificáronse os instrumentos de comunicación máis adecuados para difundir os produtos e os servizos dos sistemas de información turística.

4.3.e) Contidos

Contidos
Redes de centros e servizos de información turística: páxinas web afíns a esta temática.
Plan de calidade turística de España.
Plan de acción en oficinas de turismo.
Usuarios da oficina de información turística.
Planificación dos recursos humanos nunha oficina.

Contidos

Atención ao público nos servizos de información turística.

Tratamento de solicitudes e peticións por correo electrónico ou por correo postal.

Queixas e reclamacións.

Documentación interna e externa.

Ofimática e novas tecnoloxías da información aplicada ás oficinas de turismo.

Indicadores de seguimento.

Plan de mellora.

Planificación estratéxica da comunicación.

Creación de soportes de difusión da información turística. Instrumentos de comunicación.

Relación cos medios de comunicación.

Identidade corporativa.

Instrumentos de xestión para os fluxos turísticos.

Relacións con outros axentes turísticos.

4.4.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
4	Promoción e difusión das oficinas de información turística.	8

4.4.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA3 - Estructura cada sistema de información turística e organiza os recursos necesarios.	NO
RA5 - Comunica os produtos e servizos dos sistemas de información, e difunde as tarefas realizados por eles.	SI

4.4.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA3.7 Empregáronse os medios de elaboración e os soportes de difusión da información turística máis apropiados e actuais.
CA3.8 Identifícanse as principais ferramentas de información desenvolvidas polas TIC.
CA3.9 Planifícanse os recursos humanos necesarios para atender a organización deseñada.
CA5.1 Determináronse as estratexias de comunicación máis adecuadas en función da modalidade, a estrutura e o ámbito da oficina.
CA5.2 Identifícanse os instrumentos de comunicación máis adecuados para difundir os produtos e os servizos dos sistemas de información turística.
CA5.3 Executáronse as políticas e os programas de identidade corporativa.
CA5.4 Avaliouse a posibilidade de venda de servizos opcionais ou complementarios nos casos que a lexislación o permita.
CA5.5 Desenvolvéronse os instrumentos administrativos para a xestión de datos sobre fluxos turísticos que afectan o sistema de información.
CA5.6 Determináronse posibles vías de colaboración con outras empresas que teñan unha relación directa ou indirecta co turismo da zona.

4.4.e) Contidos

Contidos
Redes de centros e servizos de información turística: páxinas web afíns a esta temática.
Plan de calidade turística de España.
Plan de acción en oficinas de turismo.
Ofimática e novas tecnoloxías da información aplicada ás oficinas de turismo.
Indicadores de seguimento.
Plan de mellora.
Planificación estratéxica da comunicación.
Creación de soportes de difusión da información turística. Instrumentos de comunicación.
Relación cos medios de comunicación.
Identidade corporativa.

Contidos
Instrumentos de xestión para os fluxos turísticos.
Relacións con outros axentes turísticos.

4.5.a) Identificación da unidade didáctica

N.º	Título da UD	Duración
5	Novas tecnoloxías aplicadas ás oficinas de turismo	5

4.5.b) Resultados de aprendizaxe do currículo que se tratan

Resultado de aprendizaxe do currículo	Completo
RA1 - Describe e caracteriza os sistemas de información turística, e discrimina os seus trazos específicos segundo as actividades turísticas e os territorios.	NO
RA5 - Comunica os produtos e servizos dos sistemas de información, e difunde as tarefas realizados por eles.	NO

4.5.d) Criterios de avaliación que se aplicarán para a verificación da consecución dos obxectivos por parte do alumnado

Criterios de avaliación
CA1.6 Empregáronse as aplicacións informáticas para o deseño creativo e a presentación de información das oficinas nas comunidades autónomas a partir de datos reais.
CA5.1 Determináronse as estratexias de comunicación máis adecuadas en función da modalidade, a estrutura e o ámbito da oficina.
CA5.2 Identificáronse os instrumentos de comunicación máis adecuados para difundir os produtos e os servizos dos sistemas de información turística.

4.5.e) Contidos

Contidos
Ofimática e novas tecnoloxías da información aplicada ás oficinas de turismo.
Planificación estratéxica da comunicación.
Creación de soportes de difusión da información turística. Instrumentos de comunicación.

5. Mínimos exigibles para alcanzar a avaliación positiva e os criterios de cualificación

Para a superación final do módulo, pediráselle ao alumnado a consecución dos mínimos exigibles en cada una das unidades didácticas do módulo formativo. Os mínimos son os desenvolvidos no punto 4c desta programación, considerándose de superación imprescindible polo alumnado para aprobar e quedando englobados nos seguintes procesos básicos, que serán avaliados con probas prácticas e escritas tal e como queda recollido no mesmo punto.

- Identificar os sistemas de información turística.
- Coñecer as funcións básicas das oficinas de turismo.
- Recoñecer as estruturas, as características e a tipoloxía dos sistemas de información de destinos.
- Aplicar o plan de calidade turística vixente en España e en Galicia á hora de organizar os sistemas de información turística.
- Analizar un sistema de servucción e detectar os seus posibles erros.
- Planificar estratexias de promoción e comunicación.
- Saber utilizar as novas tecnoloxías aplicadas ao sector turístico.
- Saber utilizar as ferramentas clave para establecer unhas estratexias de segmentación idóneas nas oficinas de turismo.
- Ter coñecementos sobre os manuais de boas formas, para adaptalo ás empresas turísticas.
- Dominar estratexias de comunicación para transmitir e recibir información correctamente e resolver situacións conflitivas tanto non ámbito das relacións non contorno de traballo, como nas relacións cos consumidores.
- Analizar, adaptar e, se é ou caso, xerar documentación técnica imprescindible para mellorar a realización de tarefas encomendadas.
- Atender axeitadamente e empregando os coñecementos aprendidos (comunicación axeitada, sorriso, boas maneiras, amabilidade, cordialidade, boa disposición, empatía..), e todas as peticións plantexadas pola profesora.
- Actualizar continuamente a información para poder desempeñar o traballo do xeito máis idóneo.
- Amosar unha actitude motivadora que implique a participación nas tarefas realizadas, como axente activo do proceso de aprendizaxe.
- Uso das TICs e de recursos bibliográficos e audiovisuais na aula, que lle permitan acceder aos programas máis adecuados para unha correcta xestión dos servizos de información turística e de todas as tarefas encomendadas.
- Ante calquera sospeita de acto fraudulento por parte do alumnado (como copia literal de páxinas webs, copiar doutros compañeiros...), a profesora resérvase o dereito de comprobar por calquera medio que considere oportuno, a autenticidade do traballo presentado ou a proba realizada. De seren confirmado o carácter fraudulento, a cualificación otorgada será de suspenso.

Os contidos desenvolvidos nos módulos de hostelería e turismo levan implícitos uns aspectos profesionalizadores a ter en conta na cualificación das tarefas, sendo avaliados en todas e cada unha das probas con aspectos que teñen relación co dódigo deontolóxico da profesión:

- Realiza un uso axeitado dos equipos, útiles e materiais de traballo.
- Participa activamente no equipo, analizando con espírito crítico e de mellora continua.
- Resolve o traballo de forma autónoma e organizada.
- Efectúa unha boa xestión do tempo asinado, para a entrega en prazo e en forma das tarefas plantexadas.
- Efectúa as tarefas con orde e método, según as indicacións da profesora.
- Participa activamente no proceso de ensinanza-aprendizaxe.
- Participa activamente non desenvolvemento de actividades complementarias, cunha predisposición e colaboración para o correcto desenvolvemento das mesmas.
- Atende ás normas de uniformidade e aspecto físico, de seguridade e hixiene e medioambientais, mantendo unha especial atención nas actividades complementarias.

- Manexa a linguaxe con propiedade e corrección.
 - Analiza con espírito crítico as desigualdades socioculturais, de xénero, e no trato discriminatorio en aspectos inherentes ás relacións laborais.
 - Estima as decisións a adoptar para un mellor resultado grupal.
 - Amosa interés polos módulos e polo sector turístico.
 - Esfórzase en progresar no manexo das tecnoloxías necesarias na profesión.
 - Asume as correccións feitas pola profesora dun xeito respetuoso.
 - Non recorre a plaxiar contidos e ou información doutros autores, sexa libros ou páxinas webs.
 - Puntualidade na entrega de traballos e exposición dos mesmos. A impuntualidade na entrega suporá a non presentación do devandito traballo, é dicir, será avaliado como se non fose presentado, salvo que o profesorado decida que a xustificación do atraso e por motivos de causa maior e debidamente xustificadas..
- Considéranse estes aspectos mínimos para acadar o aprobado, dada a importancia manifesta por parte das empresas colaboradoras na FCT, quen ano tras ano suliñan e destacan estas cuestións como as máis importantes e nas que se soen detectar máis carencias entre o alumnado, alén de ser as que provocan situacións complicadas para o desenvolvemento con profesionalidade do traballo.

Criterios de cualificación:

Podemos diferenciar entre os contidos teóricos e contidos prácticos, ambos os dous son contidos plantexados pola profesora relativos á materia do módulo.

- Contidos teóricos son os que consistirán na realización de probas escritas relacionadas co temario proporcionado previamente ao alumnado: probas de tipo test que podan incluír preguntas con resposta única, resposta múltiple, de verdadeiro ou falso, de enlazar, de localización, probas de preguntas curtas ou de desenvolvemento, supostos teórico-prácticos, traballos de campo, caderno de aula e/ou preguntas de tipo oral.
- Contidos prácticos versarán sobre tarefas prácticas tipo: traballos individuais e/ou en grupo así como presentacións orais cando corresponda. Os traballos grupais (escritos ou orais) desenvolveranse na aula nas sesións do módulo, para acadar uns resultados adecuados ao traballo, polo que será imprescindible a participación activa do alumnado.
- Simulacións tipo role playing.
- Gravacións de voz e/ou vídeo.
- Deseño e ou manexo de materiais, novas tecnoloxías, materiais de apoio, documentación e software específicos.
- Manexo de recursos tecnolóxicos.
- Observación das normas establecidas nos protocolos e/ou códigos deontolóxicos da hostalería e o turismo.
- Aplicación das habilidades comunicativas e/ou destrezas narrativas, descritivas e de capacidade de síntese.

Polo tanto a porcentaxe das cualificacións dependendo dos contidos será:

- Primeira avaliación: 50% contidos teóricos, 50% contidos prácticos
- Segunda avaliación: 50% contidos teóricos, 50% contidos prácticos

A cualificación final do módulo coincidirá coa obtida na segunda avaliación parcial, segundo o artigo 34 da Orde do 12 de xullo de 2011.

A cualificación do trimestre calcularase realizando unha ponderación entre o número de actividades realizadas, o seu peso en porcentaxe e o tempo dedicado na aula para o desenvolvemento das mesmas, polo tanto será a suma de todos os apartados, tendo en conta á hora do redondeo, a influencia positiva dos contidos mínimos establecidos (o código deontolóxico como parte esencial para acadar o aprobado, e os contidos mínimos do módulo, sin olvidar as anotacións feitas no caderno da profesora).

Debemos ter en conta o seguinte:

- Realizarse unha avaliación por trimestre según o calendario escolar do centro.
- Non se realizarán recuperacións parciais por trimestre das partes dos contidos mínimos non acadados ata o período establecido no calendario escolar. Fánzanse probas de recuperación unicamente das partes non superadas.

-En ningún caso serán avaliados traballos fóra de prazo, nin lecturas literais de textos.

6. Procedemento para a recuperación das partes non superadas

6.a) Procedemento para definir as actividades de recuperación

Criteriaos

Estarán baseados nos contidos mínimos para poder acadar unha avaliación positiva.

Actividades

Levaráanse a cabo durante o último trimestre do segundo curso en horario que determinará a xefatura de estudos xunto co titor do ciclo. Estarán baseadas nos criterios de realización dentro dos contidos mínimos.

Terán un carácter de síntese, incluíndo aquelas actividades que precisen reincidencia, a modo de recuperación. A variedade de actividades irá en función das necesidades de formación e repaso do alumnado que non acadaron os mínimos esixibles para unha avaliación positiva ó longo do curso.

A avaliación final faráse durante o desenvolvemento das actividades de recuperación sempre a finais de xuño.

Para elo o alumno/a deberá superar as seguintes probas:

Probas oráis sobre os temas desenvolvidos durante o curso.

Probas escritas: unha parte tipo test e outras de preguntas curtas.

Presentación de traballos diversos (coa axuda do profesor, revisárase a evolución dos traballos antes de ser presentados).

A ter en conta:

- 1) O alumnado debe demostrar que supera o coñecemento dos contidos mínimos para aprobar o módulo correspondente.
- 2) De non ter aprobadas todas as avaliacións deberán recuperar aquelas avaliacións que estean suspensas no periodo estipulado.
- 3) As probas serán cuestionarios tipo test, de preguntas a desenvolver e razonar, cuestións curtas, ou ben traballos ou proxectos a presentar de xeito oral ou escrito. As que poden ser realizables de forma autónoma serán supostos e probas prácticas a desenvolver polo alumnado coa coordinación da profesora.
- 4) Traballos e exercicios prácticos propostos: Valorarase a creatividade, a iniciativa, o esforzo e a autosuficiencia na procura de información e no manexo de bibliografía especializada. Terase en conta a presentación, a capacidade crítica, a capacidade comunicativa e a organización na exposición

É preciso observar que é requisito imprescindible presentar os anteditos traballos na data sinalada a tal fin para ter dereito a superar a avaliación.

De non presentalos, en ningún caso será posible aprobar, nin sequera os exames de recuperación de xuño, ou os extraordinarios, excepto no caso de que se presenten antes destes últimos.

As recuperacións de calquera proba non superada, faranse antes de ser avaliados no 2º trimestre.

Recálcase o seguinte: todas e cada unha das probas realizadas ao longo do curso, sexan probas, traballos orais ou escritos, tarefas na aula ou na casa (individuais ou grupais), deberán ter unha cualificación positiva.

Na medida do posible, nas probas oráis utilizaráse unha gravadora para ter un rexistro obxectivo do exercicio oral de cada alum@.

En ningún caso serán avaliados traballos fóra de prazo, nin lecturas literais de textos.

Unha vez superado o módulo poderá acceder á F.C.T. No caso contrario terá que repetir o módulo.

6.b) Procedemento para definir a proba de avaliación extraordinaria para o alumnado con perda de dereito a avaliación continua

PARA O ALUMNADO CON PERDA DE DEREITO A AVALIACIÓN CONTINUA

Cando se perde o dereito a ser avaliado continuamente (Orde do 12 de xullo de 2011, DOG do 15 de xullo de 2011), o alumnado ten dereito a un proceso de avaliación extraordinario ó rematar o módulo, sempre antes da avaliación final do mes de xuño. Para elo o alumnado deberá superar as seguintes probas:

Probas oráis sobre os temas desenvolvidos durante o curso.

Probas escritas: consistirán na realización de probas relacionadas co temario impartido no curso: probas de tipo test que podan incluír preguntas con resposta única, resposta múltiple, de verdadeiro ou falso, de enlazar, de localización, probas de preguntas curtas ou de desenvolvemento, supostos teórico-prácticos, traballos de campo, caderno de aula e/ou preguntas de tipo oral.

Presentación de traballos escritos diversos asociados aos contidos impartidos no curso.

Unha vez superado o módulo poderá acceder á F.C.T., no caso contrario terá que repetir o módulo.

7. Procedemento sobre o seguimento da programación e a avaliación da propia práctica docente

Fárase un seguimento do alumnado día a día, adaptando todas as modificacións pertinentes, tendo en conta sobre todo á dinámica do grupo, e por suposto tamén tendo en conta a continua evolución do mercado turístico.

No seguimento da programación teranse en conta as conclusións obtidas na avaliación inicial. Os principais indicadores do grao do cumprimento da programación serán:

- O grao de cumprimento dos contidos do módulo.
- O logro dos obxectivos programados.
- Os resultados académicos acadados.

Para a avaliación da práctica docente recabarase información a través de cuestionarios periódicos pasados aos alumnos nos que se solicitará valoración sobre a metodoloxía e aspectos relativos á docencia, a forma de traballo na aula, as técnicas de avaliación, así como cuestións que indiquen se se acadaron os obxectivos das distintas unidades didácticas.

8. Medidas de atención á diversidade

8.a) Procedemento para a realización da avaliación inicial

A avaliación inicial permitirá coñecer todo o relacionado coa motivación do alumnado, a actitude coa que se enfronta ao proceso de ensinanza-aprendizaxe, e os coñecementos que ten sobre a materia que se vai impartir. Para a súa aplicación empregaranse:

- Cuestionario de motivación inicial. Os indicadores deste cuestionario son: nivel de estudos realizados, interese na realización do módulo, información sobre o contido do mesmo, grao de experiencia, expectativas sobre o módulo. Tendo en conta que se trata do segundo ano do ciclo, inclúense cuestións como actividades profesionais realizadas no sector e outras que se consideren relevantes.
- Cuestionario de coñecementos iniciais. Baseado nos contidos do módulo.

Seguimento da avaliación inicial: no seguimento da programación teranse en conta as conclusións obtidas na avaliación inicial. Os principais indicadores do grao do cumprimento da programación serán:

- O grao de cumprimento da temporalización
- O logro dos obxectivos programados
- Os resultados académicos acadados

Para a avaliación da práctica docente recabarase información a través de cuestionarios periódicos pasados aos alumnos nos que se solicitará

valoración sobre a metodoloxía e aspectos relativos á docencia, a forma de traballo na aula, técnicas de avaliación, así como cuestións que indiquen se se acadaron os obxectivos das distintas unidades didácticas.

8.b) Medidas de reforzo educativo para o alumnado que non responda globalmente aos obxectivos programados

As materias de turismo requiren un trato grupal co alumnado, corrixindo erros no momento no que se produzan e tratando de obter resultados segundo as posibilidades do alumnado. Deste xeito, unha adaptación curricular exhaustiva e apartada totalmente dos contidos é difícil que se produza, e menos neste nivel de Ciclos Formativos de Grao Superior.

MEDIDAS DE REFORZO EDUCATIVO PARA O ALUMNADO QUE NON RESPONDA GLOBALMENTE AOS OBXECTIVOS PROGRAMADOS
Intentarase a integración do alumnado e non a súa discriminación. Un alumno con necesidades é un reto, e toda a clase debe contribuir á súa promoción e aprendizaxe.

De todas maneiras teranse planificadas actividades que sirvan de reforzo e aquelas que amplien e afonden os contidos e procedementos, dependendo das necesidades do alumnado, como exercicios con diferentes graos de dificultade e empregando outros recursos como exemplos reais, exercicios prácticos, adaptación das tarefas e actividades para que podan acadar os mínimos exisibles, e así poder conseguir un aprobado.

9. Aspectos transversais

9.a) Programación da educación en valores

Ademáis dos contidos desenvolvidos en cada unidade, hai outros contidos que se tratarán ao longo de todo o curso, e como tales non se poden adscribir a unha soa unidade ou bloque didáctico.

Os temas transversais preséntanse como un conxunto de contidos que interactúan en todas as áreas do currículo escolar, e o seu desenvolvemento afecta a súa globalidade; non se trata pois, dun conxunto de ensinanzas autónomas, senón máis ben dunha serie de elementos da aprendizaxe sumamente globalizados.

Partimos do convencemento de que os temas transversais deben impregnar a actividade docente e estar presentes na aula de forma permanente, xa que se refiren a problemas e preocupacións fundamentais da sociedade.

Entre os temas transversais que teñen unha presenza máis relevante nesta materia destácanse:

Educación moral e cívica.

Manifestar actitudes propias sobre o sector turístico, visión crítica e actitude aberta a novas ideas, na resolución de problemas.

Interpretar o coñecemento do turismo técnico como unha ferramenta de traballo ao servizo da sociedade.

Apreciar o noso patrimonio artístico.

Educación para a saúde.

Apreciar importancia de traballar, en calquera ámbito e sobre todo no sector turístico, de maneira ordenada, pulcra e precisa.

Educación para a paz.

Apreciar a linguaxe da actividade turística como medio de expresión e comunicación entre comunidades diversas.

Amosar unha actitude flexible e aberta ante as opinións dos demais no desenvolvemento do traballo en equipo no momento de resolver un problema.

Educación do consumidor.

Aprender a conservar e valorar na súa xusta medida os bens personais, como é o caso dos instrumentos empregados no sector turístico.

Valorar os produtos de consumo co obxetividade e saber adquirilos e consumilos de forma racional e equilibrada.

Apreciar o desenvolvemento sostible mediante a reciclaxe de materiais, o deseño e consumo racional de obxectos...

Educación non sexista.

Interesarse por coñecer, respectar e valorar a opinión e produción dos compañeiros, independentemente do seu sexo e da súa aparencia.
Colaborar con tódolas persoas, independentemente do seu sexo ou condición.
Amosar unha actitude crítica ante situacións nas que a produza calquera tipo de discriminación por razón do sexo.
Educación ambiental.
Descubrir, apreciar e valorar a importancia da natureza e do medio, e colaborar na súa conservación mediante accións de reciclaxe e de consumo racional.

9.b) Actividades complementarias e extraescolares

Charla sobre novas tecnoloxías e marketing dixital aplicadas ao turismo.
Charla sobre temas relacionados co destino vinculados ao módulo: intepretación, animación, promoción, recursos, servicios, etc, dentro do destino galego.
Visita a ferias e congresos.
Participación en actividades programadas polo centro educativo que teñan vinculación co ciclo.
Visitar puntos de información turística na cidade de Pontevedra ou arredores.
Mapeo colectivo pola vila de Pontevedra.
Taller sobre traballo en equipo e colaborativo.

10.Outros apartados

10.1) Información e explicación ao alumnado sobre aspectos básicos da programación.

A profesora do módulo informará ao alumnado matriculado durante a primeira semana do curso escolar dos seguintes aspectos xerais da programación didáctica:

- 1-Distribución das unidades didácticas e temporalización aproximada.
- 2- Criterios xerais de cualificación e normas básicas.
- 3- Procesos de recuperación.
- 4- Actividades previstas durante o curso escolar.

Conforme esta información foi mostrada, a profesora fará entrega dun documento que será sinado por todo o alumnado do ciclo.